

สวค. 1/140
วันที่ 30 ก.ย. 54
เวลา 10.35 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส2867 (วิด) ✓
รับที่ : 88154/54 2 20
วันที่ : 30 ก.ย. 54 เวลา : 9:30

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๕/ ๒๒๓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ในสัญญาจ้างก่อสร้างงานโยธา และงานระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งสัญญาจ้างงานบริการที่ปรึกษาเพื่อบริหารโครงการและควบคุมงานก่อสร้าง โครงการระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๔๘๗๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๒๑๓ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๐ ฉบับ
๒. Check list การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ด้วยการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้เสนอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาเรื่องขออนุมัติยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ในสัญญาจ้างก่อสร้างงานโยธา และงานระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งสัญญาจ้างงานบริการที่ปรึกษาเพื่อบริหารโครงการ และควบคุมงานก่อสร้างโครงการระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ ซึ่งเป็นการขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ อนุมัติให้ รฟท. ดำเนินโครงการระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงรังสิต - บางซื่อ - ตลิ่งชัน โดยช่วงบางซื่อ - รังสิต ให้ดำเนินการภายใต้กรอบวงเงิน ๕๒,๒๒๐ ล้านบาท ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ อนุมัติให้ปรับกรอบวงเงินลงทุนโครงการระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต โดยให้มีกรอบวงเงินเพิ่มขึ้น

/ ในจำนวน ...

ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินโครงการ ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นควรใช้เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นจาก JICA เพื่อเป็นค่าโครงสร้างพื้นฐาน ค่าระบบไฟฟ้าและเครื่องกลรวมการจัดหาตู้รถไฟฟ้า และค่าจ้างที่ปรึกษา สำหรับโครงการดังกล่าว ยกเว้นค่าร้อยละยี่สิบและภาษีมูลค่าเพิ่ม รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. และ ๒

๑.๒ รัฐบาลไทยได้ลงนามในสัญญาเงินกู้ภายใต้โครงการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นครั้งที่ ๓๑ กับ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ตามโครงการระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต วงเงิน ๖๓,๐๑๘ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ และต่อมาได้มีการลงนามใน สัญญาให้กู้ยืมเงินต่อ ระหว่างกระทรวงการคลังกับ รฟท. เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๑.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงคมนาคม ทราบความเห็นของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เรื่องการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ กับเอกชน เนื่องจากปัจจุบันการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนในกรณีต่างๆ โดยเฉพาะโครงการ ขนาดใหญ่หรือการให้สัมปทานของรัฐได้มีการตกลงให้ใช้วิธีการอนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาท แต่ปรากฏว่า เมื่อมีเหตุต้องดำเนินการตามวิธีการอนุญาตตุลาการแล้ว ส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐจะเป็นฝ่ายแพ้คดี หรือเป็น ฝ่ายที่ต้องชดเชยค่าเสียหายอันเป็นภาระด้านงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ เรื่องการทำสัญญาสัมปทานระหว่างรัฐกับเอกชน ในส่วนของข้อ ๑ จากเดิมว่า “๑. สัญญาสัมปทานในกฎหมายปัจจุบันเป็นสัญญาทางปกครอง จึงควรนำคดีพิพาทจากสัญญาเหล่านั้นส่งไปศาลปกครอง หรือศาลยุติธรรม ดังนั้น สัญญาที่รัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ควรเขียนมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาท ให้คณะอนุญาตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่าย ที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป” เป็น “๑. สัญญาทุกประเภทที่ หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางการปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือ เป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป” รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๓.

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓. นั้น ได้กำหนดให้สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นสัญญา ทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หาก มีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติเป็นราย ๆ ไป

๒.๒ รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม จะต้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าวด้วย

๒.๓ เนื่องจากโครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ-รังสิต เป็นโครงการภายใต้เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JICA) รฟท. จึงได้ดำเนินการจ้างก่อสร้างและดำเนินการจ้างที่ปรึกษาตามที่กำหนดในคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างของ JICA (Handbook for Procurement under JICA ODA Loan) โดยได้ออกประกวดราคานานาชาติ (International Competitive Bidding : ICB) และดำเนินการจ้างที่ปรึกษาตามขั้นตอนและรูปแบบเอกสารตามที่ JICA กำหนด ซึ่งมีความคืบหน้าดังนี้

- งานประกวดราคาสัญญาที่ ๑ : งานโยธาสำหรับสถานีรถไฟฟ้าบางซื่อและศูนย์ซ่อมบำรุง JICA เห็นชอบผลการพิจารณาเอกสารข้อเสนอด้านราคาและอยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองราคากับรายที่เสนอราคาต่ำสุด คาดว่าจะเริ่มงานก่อสร้างในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔

- งานประกวดราคาสัญญาที่ ๒ : งานโยธาสำหรับทางรถไฟช่วงบางซื่อ – รังสิต JICA เห็นชอบผลการพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคแล้ว รอการเปิดซองข้อเสนอด้านราคา คาดว่าจะเริ่มงานก่อสร้างในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- งานประกวดราคาสัญญาที่ ๓ : งานระบบไฟฟ้าและเครื่องกลรวมการจัดหาตู้รถไฟฟ้า อยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาเอกสารประกวดราคา ของที่ ๑ : General Particular Qualifications คาดว่าจะเริ่มงานในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕

- งานจ้างที่ปรึกษาเพื่อบริหารโครงการ (Project Management Consultant : PMC) อยู่ระหว่างการพิจารณาข้อเสนอด้านราคาและเจรจาต่อรองราคา คาดว่าจะลงนามในสัญญาในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔

- งานจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง (Construction Supervision Consultant : CSC) อยู่ระหว่างรอ JICA ให้ความเห็นชอบในการคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษาให้เหลือน้อยราย (Short List) ก่อนเชิญบริษัทที่ผ่านการ Short List ให้ยื่นข้อเสนอให้พิจารณา คาดว่าจะลงนามในสัญญาในเดือนมกราคม ๒๕๕๕

๒.๔ ตามคู่มือในการจัดซื้อจัดจ้างของ JICA กำหนดวิธีการระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) ด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งรูปแบบเอกสารเงื่อนไขของสัญญา (Conditions of Contract) งานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดหัวข้อการระงับข้อพิพาทและการอนุญาโตตุลาการไว้ตามที่ JICA กำหนดให้ข้อพิพาท หรือข้อโต้แย้งใดๆ ที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญา หรือการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา ซึ่งไม่สามารถตกลงกันได้โดยฉันทามติ จะต้องนำเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเอกสารดังกล่าวได้ผ่านการเห็นชอบจาก JICA ก่อนใช้ในการประกวดราคาและดำเนินการจ้างที่ปรึกษา

๒.๕ รฟท. พิจารณามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ แล้ว เห็นว่า รฟท. ไม่สามารถที่จะขออนุมัติ JICA เพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทั่วไปของสัญญาในเรื่องข้อพิพาทและการอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นข้อกำหนดของ JICA จึงเป็นกรณีที่มีความจำเป็น โดย รฟท. มีอาจหลีกเลี่ยงได้ อีกทั้งมีตัวอย่างจากกรณีของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ซึ่งได้เคยทำหนังสือถึง JICA ขอยกเว้นไม่ปฏิบัติในเรื่องการนำข้อพิพาทฯ เข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการตามข้อกำหนด

ของ JICA มาแล้วในโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ และ JICA ไม่อนุญาตให้มีการยกเลิกวิธีการอนุญาตโศตูลาการจากสัญญาว่าจ้าง ด้วยเห็นว่าเป็นวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและตัวอย่างเอกสารสัญญาจ้างของ JICA ซึ่งเป็นการนำข้อกำหนดรูปแบบเงื่อนไขสัญญาของ FIDIC Red Book ๑๙๘๗ มาใช้เป็นพื้นฐาน นอกจากนั้นวิธีการดังกล่าวเป็นที่เชื่อถือและยอมรับใช้กันโดยทั่วไปในระดับนานาชาติ ซึ่งธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น ธนาคารโลก (World Bank) หรือธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ก็ได้ใช้แนวทางดังกล่าวในเอกสารสัญญาจ้างของตนเองด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่ง รฟท. ได้รายงานคณะกรรมการ รฟท. พิจารณาแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ และได้เห็นชอบให้รายงานขออนุมัติยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป

๒.๖ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการนี้เป็นการประกวดราคาแข่งขันนานาชาติ ซึ่งถือได้ว่า เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพ การไม่เลือกปฏิบัติและโปร่งใส สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ในการจัดซื้อจัดจ้างของ JICA โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการใช้สัญญาโศตูลาการในการระงับกรณีพิพาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของหลักเกณฑ์ของ JICA ด้วยเหตุผล ดังนี้

(๑) วิธีการอนุญาตโศตูลาการเป็นวิธีแก้ไขข้อพิพาทที่ใช้กันโดยทั่วไปในระดับนานาชาติ และควรถูกกำหนดไว้ในสัญญาเพื่อให้มั่นใจว่าการพิจารณาตัดสินกรณีพิพาทเป็นไปด้วยความเป็นธรรม โดยกรรมการที่เป็นกลางและไม่เกิดความล่าช้า

(๒) บนพื้นฐานของการปฏิบัติในระดับนานาชาติ วิธีการอนุญาตโศตูลาการจะช่วยให้การพิจารณาแก้ไขข้อเรียกร้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้คู่กรณีมีการเจรจาร่วมกันอย่างจริงจัง (Good Faith)

(๓) เนื่องจากวิธีการอนุญาตโศตูลาการมีความเป็นกลาง ดังนั้นคู่กรณีจึงมีสิทธิเท่ากัน ในการกำหนดแนวทางและวิธีการในการหาข้อยุติ เช่น สถานที่ ภาษา วิธีการหรือกฎหมายที่จะนำมาใช้ เป็นต้น

๓. ความเร่งด่วนของเรื่องที่เสนอให้พิจารณา

เพื่อให้โครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต ซึ่งเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนเพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรและลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง รวมถึงการกระตุ้นสถานะเศรษฐกิจของประเทศจากการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง ไม่เกิดความล่าช้าและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่วางไว้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและสาธารณะ รฟท. ได้นำเสนอกระทรวงคมนาคมพิจารณาขออนุมัติยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยอนุญาตให้กำหนดไว้ในสัญญาจ้างให้ใช้วิธีการอนุญาตโศตูลาการในการระงับกรณีพิพาทตามเงื่อนไขของ JICA ซึ่งประกอบด้วยสัญญางานโยธา (สัญญาที่ ๑ และสัญญาที่ ๒) สัญญางานระบบไฟฟ้าและเครื่องกลฯ (สัญญาที่ ๓) รวมทั้งสัญญาจ้างที่ปรึกษาเพื่อบริหารโครงการ และสัญญาจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งงานดังกล่าวใช้เงินทุนจากแหล่งเงินกู้ JICA กรณีจึงจำเป็นต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

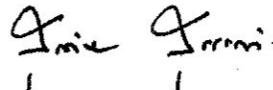
๔. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ยกเว้น การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยอนุญาตให้กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง ให้ใช้วิธีการอนุญาตโครงการในการระงับกรณีพิพาทตามเงื่อนไขของ JICA ซึ่งประกอบด้วยสัญญางานโยธา (สัญญาที่ ๑ และสัญญาที่ ๒) สัญญางานระบบรถไฟฟ้าและเครื่องกลฯ (สัญญาที่ ๓) รวมทั้งสัญญาจ้างที่ปรึกษา เพื่อบริหารโครงการและสัญญาจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง โครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ – รังสิต ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(สุกำพล สุวรรณทัต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๘๑-๓๙๘๒

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๖๑๑๖

การรถไฟแห่งประเทศไทย

ฝ่ายโครงการพิเศษและก่อสร้าง

โทร. ๐-๒๒๒๐-๔๗๗๔

โทรสาร ๐-๒๒๒๖-๒๖๑๙